

Предмети погодни за поравнање

Предмети у којима судија може закључити, на основу навода тужбе и одговора на тужбу, да ни правни основ, ни чињенични основ нису спорни.

Предмети у којима правни основ није споран, већ је само спорна висина износа или када је тужени платио дио дуга.

Предмети у којима постоји мало спорних питања.

Предмети који укључују новчана потраживања, поготово мале вриједности спора.

Привредни спорови, јер странке желе обновити свој нарушени пословни однос, а и због тога што представници правних лица нису емоционално укључени у спор.

Радни спорови, јер захтијевају брзо и задовољавајуће рјешење, које је од значаја за цјелокупну средину у којој је такав спор настао.

Породични спорови и алиментација, због осјетљивости те врсте спорова за странке.

Предмети који се односе на потраживање материјалне и нематеријалне штете, ако основ није споран, већ само висина.

Стари предмети - посебно они старији од пет, десет и више година, јер су странке уморне од спорења и желе брзо окончати спор.

Предмети у којима странке и уз дуготрајно спорење желе обновити свој нарушени пословни или други однос и желе га задржати у будућности.

Предмети у којима странке желе искључити јавност.

Предмети у којима се странке не могу поуздати у свој успјех у спору.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

СМЈЕРНИЦЕ ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ

СУДСКОГ ПОРАВНАЊА

НАМИЈЕЊЕНО СУДИЈАМА

ВСТС БиХ,

Краљице Јелене 88,
71000 Сарајево, БиХ
Тел: +387 33 707 500,
факс: +387 33 707 550

Е-маил: vstsbih@pravosudje.ba
Web: vsts.pravosudje.ba

Ове смјернице су урађене уз финансијску подршку Европске уније.
За њихов садржај искључиво је одговоран Високи судски и туžilачки савјет БиХ
и не одражава нужно ставове Европске уније.

Пројекат финансира Европска унија

Прије припремног рочишта

У позиву за припремно рочиште обавијестити странке да спор могу ријешити закључењем судског поравнања.

Прије припремног рочишта добро проучити предмет са процесноправног и материјалноправног аспекта, како би се открили стварни интереси странака, као и то око чега се странке могу и желе договорити.

Судија мора показати ауторитет, који може користити да подстакне странке да разговарају о могућем рјешењу спора поравнањем и да покуша направити два побједника.

Како водити странке до поравнања?

Постављати питања да би се утврдило шта су интереси странака, како странке виде рјешења, шта странке мисле и шта предлажу.

Водити странке ријечима: „Ви најбоље знате шта је рјешење вашег проблема...“.

Користити хипотетичка питања: „Шта ако... Рецимо да...“.

Избјегавати враћања на узрок конфликта и сузити расправљање на оно што је стварно спорно.

Од одбијања до постизања поравнања

Ако странке кажу НЕ преговорима, пратите понашање странака и не одустајте од идеје закључења судског поравнања.

Не пожуривати, не убрзавати, смиривати ситуацију.

Не вршити притисак на странке - поравнање мора бити израз слободне воље. Ако пуномоћници воде спор, биће теже закључити поравнање, будући да се адвокати често воде својим економским интересима.

На припремном рочишту

Опходити се према странкама и другим учесницима у поступку на достојанствен, али љубазан начин.

Информисати странке о поступку и плану суђења, те могућности судског поравнања и његовим предностима.

Настојати постићи сагласност о томе шта је међу странкама неспорно.

Посветити вријеме разумијевању ставова странака.

Изградња повјерења

Градите повјерење странака отвореношћу и непристрасношћу.

Не можете директно указати странкама на могући изглед у спору, али можете рећи: „Ви сада видите какав је ваш изглед за успјех у спору / Да ли схватате позицију супротне странке / Шта бисте Ви учинили да сте на мјесту супротне странке“.

Адвокатима се обраћати са уважавањем да странке виде да имају углед пред судом.

Можете направити паузу како би адвокати разговарали са странкама.

И дјелимичан успјех је успјех

Покушајте постићи бар дјелимично поравнање, а да се поступак настави у дијелу који није обухваћен поравнањем.

Евентуално, предложите странкама како да формулишу поравнање, како би оно било подобно за извршење.

Током поступка суд има и контролну улогу – дужност судије је да, приликом формулисања поравнања, води рачуна да оно буде подобно за извршење и да представља исказану вољу странака, те да води рачуна о дозвољености предмета и садржаја поравнања.

Како отклонити сметње?

Како ријешити проблем кад пуномоћник или законски заступник нема овлашћење за закључење поравнања?

- У записник унијети детаље предложеног поравнања
- Одгодити рочиште како би се прибавило потребно овлашћење.

А шта ако су захтјеви недозвољени?

Ако суд оцијени да је поравнање у супротности са принудним прописима, упозориће странке да такво поравнање нема правно дејство. Уколико странке и даље инсистирају на закључењу поравнања, суд ће га унијети у записник и донијети рјешење којим не дозвољава поравнање.

Рад на поравнању

Постављати питања да би се утврдило шта је за странке најважније, како међусобно комуницирају и шта је онемогућило договор у спору.

Ако постоји и минимална могућност за договор, покушати успоставити комуникацију, у супротном - сачекати прави тренутак.

Предочити странкама предности судског поравнања, али сачувати објективност и непристрасност.

Постављати питања - саслушати приједлог једне странке, јасно га формулисати и питати другу странку за њен приједлог.